

BOTYÁN JUDIT

PRIMAVERA

2019

VERS

Vers menj, indulj utadra
hogy könnyet vagy mosolyt
csaljál az arcokra.
Ám megméri majd a lábaid,
– ha vannak –
kipécéznék jelzőket, rímeket,
csipesszel szavakat,
csálé nézeteket.
Nézik, hogy fordulnak-e a szavak,
avagy tán szépen alliterálnak?
Mindez külön öröm
egy irodalmárnak.
De a titkos küldeményt,
rejtett üzenetem
van, aki megérti,
van, aki nem.

TAVASZVÁRÁS

A tavasz mindig eljön.

Rá várunk,
a novemberi koraestben,
mikor a köd áztatta fák
ónos könnyeket sírnak
a lehullott levelekre.

Rá várunk,
mikor a reggel még este
s a sötétben botorkálunk elveszve.

Rá várunk,
mikor a hó vastagon belep mindent,
s keresztényi könyörülettel elfogadjuk,
eszeveszett örömét
a megszállottaknak,
kik léccért rohannak,
a mélybe siklanak.
(néha a sürgősségire...)

Rá várunk,
mikor jégfurulyák
koncerteznek az ereszen,
s a szilaj szél
szörnyű viharokba hajszolja
a jámbor hópelyheket.

Rá várunk,
mikor megcsillan az első sugár.
Felszítja bennünk a reményt,
hogy újra láthatjuk majd a fényt.

Mert mindig eljön a tavasz.
(A kérdés: megéljük-e?)

ZENE

Tehetséges ez az Amadeus gyerek,
aki most játszik nekünk
egy-két menüettet
a nagy szalonban,
hol a lebbenő gyertyafényben
kottacilinderes zenetündérek
bújócskáznak a sötétben.
Elandalítanak e varázs hangok,
elbűvölnek a pergő akkordok.
Megigézett lényem alig mozdul,
csak kis ezüst tetűvakaróm
csúszik óvatosan a paróka alá,
hogy bebújva, a tetvek kihullva
semmi ne zavarja az édes élményt
mit Mozart játéka nyújt.

KERTÉSZKEDNÉL, UGYE?

Testi gyönyörök
Kertjében kóborolni,
Kábult kertészként
Száz virágot tépni;
Részeg bódulattal
lényedet veszítve
ezer kéjjel élni.
(Főkertészként persze...)

Ám a kert kerítve,
a kapuján tábla:
„Zárva”

SE VELENCE, SE KARNEVÁL

Mulatságos lenne
karneválra menni,
s ott olyanná lenni,
mint ki nem vagy.

Mi is lennék Velencében?
Méltóságteljes grófnő
a 15. század hajnalából?
Vagy harcias dalia,
nyakfodorral, parókával
pendülős szablyával?

De miért is kéne Velencéig menni?
Itt is ezer lehetőség,
bármit lehet tenni.
Most azt mutatod
ki vagy, vagy akinek látszol?
Álorcák, álmosolyok
álnok szavak, szövegek.
Itt is álvalódban tetszelepsz
s a fekete maszk mögött
sanda vigyor játszik.
Az áruló szemvillanást
legyeződdel leplezed.
S valld be:
mindez tetszik is neked!

SZÉP – IRODALOM

Parázna pázások
fetrengenek
a szép-irodalom pornó lapjain.
Trágár szavak jelzik a közbeszédet.
Ezt színdarab, regény is tükrözi.
Vajon csak akkor hiteles egy mű,
ha minél közönségesebb?
Siker, ha egyre megdöbbentőbb,
ha az intim szféra (van még?)
vitatható valói megjelennek?
Csak gúnykacaj illeti
a jámbor szöveget:
„a nő, hófehér liliomként
a patak tükreben csodálta
szűzies szépségét.”
Ez még egy krokiban sem írható.

ÖRVENDEZZÜNK!

Egy pislogás: igen, kettő: nem.
Ennyi. Ez az élete.

Óh, mily végtelen szerencsés vagyok!
Beszélhetek és hallgathatok.
Felállok a fotelból és járok.
A fürdőszobában tapicskállok.
Eljutok a konyháig,
s a hűtőben válogatok,
kávét főzök magamnak,
s ha lenyelem a sok gyógyszer,
ha fáj is, de elvagyok.

Úgyhogy elő a cintányérral,
üstdobokkal, harsonákkal,
fújjuk a flótát, verjük a dobot,
s örüljünk, örvendezzünk
milyen jól megvagyok!

GYERE!

Anya!
Gyere, segíts meghalni!

Nem tudom, hol vagy,
Vagy-e egyáltalán,
vagy az emberi elme
költői játéka
képzél szellemeket,
kóborló lelkeket,
kik a világmindenség
X. dimenziójában,
valamilyen formában
léteznek.

Hogyan szóljak hozzád?
Hogyan hívjalak?
Lelkem sugallatára bízzalak,
hogy szellem ujjaid simogassanak?
Vajon érzem-e?
Hiszen nekem Te testi való voltál,
hozzad bújás átfogó ölelés,
s arcod selymes bőre,
ami arcomhoz ért.

Este is rád gondoltam,
hogy egykor nyugös csöppként
mellőzni akartam a délutáni alvást,
s Te odabújtál hozzám.

Összeszuszogtunk, elaludtunk.
(nem is mondom, ki aludt el előbb...)
Gyere, Anya, segíts meghalni!
Bújj hozzám, mint régen,
csitítsd el verdeső szívem,
fogd kezembe kezem,
hogy biztonsággal érezzem:
bármi következik,
Te itt vagy velem,
hogy veled könnyebben múlik el
az életem.

MANTEGNA: CORPUS

Ha fiatal vagy,
látod, de nem érted.
Aztán telnek az évek,
s ha ránézel,
már látod a múltó világot.
Már látod:
ennyi volt és vége.
A test kinyúlik
a semmiségbe.
Hidegség. Fagyos halál.
Hol sugárzik az üdvözülés öröme?
Hol sejlik a mennyei boldogság?
Nézz reá s nézz magadra.
Ennyi volt az élet
s a világ.

ORGONASZÓ

Csend. Tűnő tömjénillat.
A hívők elmentek,
a padok kihaltak.
De az orgona hangja küzd:
Halkan könyörögve,
harcosan esdekelve,
vergődve a lét valóságán,
hogyan áttörje a templom falát,
a matéria kötöttségét
s a világmindenségbe jusson
hogyan a hangok elérjék
a képzelte mennyet,
a mennyet, hol Isten létezett.

Csend. Már hallgat az orgona.
Marad a templom
a béna, tétova hit
s a kopott padok sora.

TORZÓ

Alkotni vágyott.
Teremteni a művet.
A holt kőből
az alkotást.
Verdeste erős ütésekkel;
minden pattanó kő,
minden ütés,
a testét vitte a merev anyagba.
Szelleme, tudata
körülölelte a készülő művet.
Aztán lehanyatlott a kéz,
földre hullt a véső,
elnémult a kalapács.
A kő nem lett mű.
Rideg kő maradt.

A lélek küzdelme az anyaggal
nem mindig sikerül.

BARÁT

Valamikor a barátom volt.
Vallottam, hittem.
Aztán ahogy teltek az évek,
Köztünk egyre nőttek a rések.
Kis félreértések, kis szűrő fájdalom,
hogymég nem kellett volna,
hogymég másképp gondolom,
hogymég eltérnek az alapvető nézetek,
hogymég magyaráznom kell,
amit gondolok, érezhetek.

Még mosolyogsz, ha látsz,
még trilláz a hangod,
de amit mondasz...
Észre sem veszed, mennyire fájt,
hogymég aki barát volt,
futó ismerőssé vált.

Barátnak hittelek.
Ám én is tévedhetek, nemde?

A HÖLGYEK SZERETETE

A hölgyek szeretik a kis állatokat.
„Milyen aranyos kis állat! (Cuki, sőt édi)
Hegyes nózi, gyöngy szemek.
(igaz, kissé merevek)
Puha, meleg szőre
betakar, melegít.
Igazán szeretem a módit,
ahogymég nyakamra fonódik.”

Megfigyelted már
a pompás boát
mimég ékíti a hölgy nyakát?

CSALÁRD CSILLAGOK

Lelophatnám a csillagot az égről,
hogy álomködbe burkolva,
nemes ajándékként
elkápráztassalak.
De gyötör a belső parancs,
hogy igazat s valót,
ha fáj is.
nemcsak a kedveset, a jót.
„Adj igaz útravalót.”
Mert nehéz az út, rögös,
s ha göcsörtös botod
keményen nem fogod,
elsöpör a metsző szél,
beborít a homok
s nem emberként érsz a végére,
hanem valahol
„ez valaha ember volt”
homokbucka leszel az út mentében,
a síró fák alatt.
Őrizd meg emberséged, magad.

KUTYÁUL

A kutyám beszélgetni akar velem.
Nem tévedés,
mert nem kérés.
Rám néz és áll
s zenei hangokat intonál.
Beszámol a titkos sün utakról,
őzekről, vaddisznó urakról,
kik mesésen csörtetnek az úton.
Az artikulációval még baj van
s erősen hibádzik a nyelvtan.
De mondja s várja a választ:
ember-nyelven avagy kutyául.
Így gyakran
feltartom a fejem
s kutyául intonálom
szeretetem.
Rám néz s elégedett:
jól elsajátítottam a kutya-nyelvezetet.

HÍRNÉV

Mi sem tűnik el jobban
az idő betonkeverőjében,
mint az irodalmi hírnév.

A mischungban már
nem leled
az eredeti elemet.
Galsworthy, (1) ki Nobel-díjas volt
s falták regényeit,
hol van?
se a név, se a művei.

„A Thibault család” (2)
– Ja, külföldiek a szomszédaid. –

Petőfi sokaknak egy verses költő;
a „Nemzeti dal” – mert azt évente hallja.

„– A holló” (3) a Madártani Intézet logója,
s Babits is tudta: „Jaj, meg kell halni.”

Jobb irodalmi körökben
még fel-fel csöppennek nevek.
Vannak trendi írók s költők,
kiket a média szeret
s szerepelnek is eleget.
Meddig?
A herceg sem tudja, hova lettek. (4)

Az ismertség oly relatív,
térben s időben oly szűkre szabott...
A múltó idő fenntart
egy darabig;
– mentőcsónak a tengeren –
aztán a hullámok elnyelnek.
A tenger törvényei uralkodnak.

- (1) Galsworthy: Forsythe-saga
- (2) du Gard: A Thibault család
- (3) E.A.Poe: A holló
- (4) Villon

TÜKÖR

A tükörbe nézegetés
evilági hiúságos dolog.
Ne legyezd hiúságodat!
Mit a testi szépség fénye,
– fő a lélek nemessége.
Az ám!
És veszélyes is lehet!
Ha sokat nézed szépségedet,
még magadba szeretsz.

Ha én gyónni járnék,
penitenciaként kapnám:
„Nézz a tükörbe napszám!”

BALATON

Valamikor a hajnali fürdőzés
összetett élmény volt:
a csendben a fodrozódó
pici hullámok,
az áttetsző víz alján
a rajzoltos fövény.
A felsejlő Nap
aranyló pászmái
simogatnak, megigéznek.
A még be nem épített parton
susogó nádasok,
brekegő tocsogók,
bókoló fűzek,
s a puha szellő
évszázadok távlatából
hajdani pákász ősöm,
hal és nádas ismerős szagát hozza.
Az ember nélküli csöndben
megnyugszik a lélek
s titkos harmóniában
összering a végtelen vízzel.
Óh, mennyire vágyom vissza:
Lebegni a vízben,
a kimondhatatlan, megfoghatatlan
ósi együttlétben.
Elmúlt mindez az idő cápaszájában.
Most globális úszómedence,
tömeg, rikoltó zene,
s az olajsütő bűze.
A tó istenei rémülten menekülnek.

KORRUPCIÓ

Itt állok, ennyi évvel
a hátam mögött
s nem tudom bizonyítani
feddhetetlen erkölcsömet.

Hol van valaki,
ki megkísértene,
ki korrumpálni szeretne,
ki dugdosná merészen a kenőpénzt,
– zacskóban, dobozban mindegy –
a kísértés egyre megy.
De hogy lehetek így
egy erkölcsös gerinces
ha senki meg sem kísért?
Hogyan tudjak így ellenállni s délcegen mondani
nemet?

(És ha csak esetleg, talán...
engednék a kísértéseknek?)

VÁLTOZÁSOK

Miklós püspök,
– a szabad, jogos migráció jegyében –
a Lappföldre költözött.
(Részben Rudolf miatt is.)
Kezdi megszokni,
hogyan lassan lekopik róla
a püspökség s a szentség –
Szomszédai furcsa néven hívják,
mások Téliapónak mondják,
(A szakáll, bot maradhat.)

A Jézuska pedig,
ki igen jártas volt
a karácsonyfa ajándékozásban,
duzzog és álmélkodik,
hogyan hiába született meg,
mégis kitiltják a Karácsonyból.
Hová teszik akkor angyalai
az ajándékokat
(meg az életveszélyes hajukat?)
A nagy áruházak
áruval tömve,
s nyüzög a mohó tömeg:
eszeveszetteken vesznek mindent,
ami szerintük ünneppé teszi
a Karácsonyt.

MÚZEUMI TÁRGY

Rohamsisak.
Vajon az első vagy második világháborúé?
Mit láttál sisak?
Az új géppuska, golyószóró
halálosztó lövedékei
pattogtak-e rajtad?
Vagy viselőd, üvöltve a kintól
bélforgató bajonett
hentescsapásába halt bele?

Napjaink ifjai
kik filmen látják
az izgalmas háborút,
színészekkel és effektekkel,
el sem tudják képzelni
Hamburg ember-fáklyáit,
a drezdai vágóhidat,
a normandiai partok
véres hullahegyeit.
A Stukák vijjogó hangja
nem fúr fülükbe,
sem a szőnyegbombázás
közeledő réme.
S a hős
nem menekül meg
a trükkök és fantázia
rejtélyes útján.

A végeláthatatlan katonatemetők
mind az akkori
lelkes hősök sírjai.
Húszas, harmincas ifjak
Tízezrével, sőt milliószám.

Amikor a sisakot hordták
senki sem gondolt múzeumra
sem az unott tekintetekre,
amelyek tovasiklanak,
valami érdekesebbet, látványosabbat
keresve.

A SÁTÁN DALA:

Embervérrel öntözöm a földet,
holtakkal trágázom,
hogy termővé tegyem
a kínra, szenvedésre.
Hát Te
mit csináltál ezalatt
Isten?

HONATYÁK ÉS HONANYÁK

Óh, atyái és anyái a Honnak
Kikre a törvény bölcs megalkotása vár,
oly művészien fetrengtek a földön
sikítózva s bárgyún rohanva,
bugyután, nagyképpően s arrogánsan,
mint agyament részeg nyikhajok
a sikátori lebuiban.
Nem tudjátok, hogy a parlament
az ország háza?
Se tisztelet, se méltóság, se modor.
Hazugságokkal szítottok,
hogy zűrzavar legyen,
s élvezhessétek a bulit.
Ordítás, üvöltés,
„égjen a fa!”,
aljas nyomulás:
„vesszen a rendőr,
vesszen a rend,
törjünk, zúzzunk
amit csak érünk!”

Hát ez nem a minőség forradalma!
Üvöltve vonulgattok fel s alá
s vandalizmustok feldúlja a várost.
Ti vagytok a nép?
Ti vagytok az ország?
Csak csürhe! Csak csürhe!

TŰZVARÁZS

Feküdtem a sötét éjben
s kanyargó kígyóként
leheletnyi füst
kódorgott a légben,
a tűz meg ropogott.

Sima bükkök, göcsörtös tölgyek,
s gyantaillatú fenyődarabok.
„Sajnálom, hogy meghaltok.”
súgtam simogatva.
„De kérlek, meleget adjatok,
mert hideg van, fázom, megfagyok.”

Most halkan zümmög a klíma.
Rideg, színtelen, szagtalan.
Megnyomom a gombot
s minden rendben van.
Lelkesen dolgozik:
éjjel-nappal, egyre megy:
ontja a meleget.

Ám éji vízióként
feldereng a barlang,
hol a tűz táncát nézem.
Mellettem a kicsik
szőrökön szunnyadnak,
a bejáratnál a kutyák
halkan morognak, ugatnak.
Atavisztikus álom.
A tűz varázsa: az első otthon.

MIT UGRÁLOK...

Mit ugrálok én itten
méltatlankodva, számonkérve,
mert nem értem az isteni jószág,
kegyetlenség, részvétlenség
felfoghatatlan rendszerét?

Mit ugrálok,
talán arra várok,
hogyan az ószövetség kegyetlen,
bosszúálló, véres istene
lesújtson rám?

Avagy a középkor rettegett pokla
nyárson forgasson majd,
mint szilveszteri malacot,
mert enyém volt a kétkedés,
s az erkölcsi jogrend hangoztatása?

Bármi vár rám,
mégis fennen szólok,
amikor látom a szenvedést:
„Isten, hol vagy?”

CSILLAGOK

Amikor az égbolt
sötétkék, nagy lepel volt
sok, kicsi csillagflitterrel,
a mesebeli bál
csodás ruhájának látszott.

Amikor az égbolt
varázs mese volt,
ahol a nagy mackó
a kismackóval sétált,
s szellemkocsis hajtotta
a Göncöl szekerét.

Amikor az égbolt
Isten égi palotája volt,
ahol láthatatlan angyalok
fényezték a sok csillagot.

Akkor keveset tudtam az űrről,
a távoli időkről,
a világmindenségről,
s a tébolyult bolygók égi táncát,
más galaxisok ködös románcát,
nem is sejtettem.

Nekem az Esthajnal
volt a csillag,
ahol mesék
és szerelmek fogannak,

s a távoli fény
harmóniát sugárzott a Földre.

Most minden mérve vagyon,
oly tudományosan,
oly precízen, nagyon,
hogy már csak anyag, sugárzás,
idő-tér görbület,
gravitációs hullámok, terek...
elbűvölően érdekesekek.

De néha mégis vágyom
egy tudatlan, buta, szerelmes,
nyári estre,
amikor a csillagok potyognak,
és leesve,
vágyakat kívánsz
belesuttogni az estbe.

FÖLDFORGÁS

Amikor az ember
úgy 20 év körül ragyog,
Föld, Nap, csillagok?
Ugyan!
Minden csak körülötte forog.

Aztán az idő egyre csak telik,
másra figyel, mások éltetik.
Munka, társ, gyerekek,
életmód meg világnézetek.

Ám eljön a nap,
mikor magára marad,
és rájön,
nemcsak a Nap s a csillagok,
de már a Föld is oly távoli dolog,
s forogni már semmi sem forog
körülötte.

ÉHSÉG

Bevallva vagy elhallgatva,
titkolva vagy leplezve,
de mindnyájan vágyunk
a szeretetre.

Vágyunk, hogy ránk mosolyogjanak,
hogymogassanak,
hogyményed örömet adjon,
hogymivalaki magához fogadjon.

Így aztán hálás az ember,
hahutyája ránéz,
sugárzó szemmel,
s ezer üzenetet küld:
csóválással, odabújó meleggel
odaadó szeretettel.

Csöndesen eltelnek a napok,
nyarak, telek, tűnő évszakok
s észre is alig veszed,
az elfutó, illanó éveket.

A RETTEGETT NAP

A rettegett nap,
amikor minden összeomlik,
sziréna süvít metszön,
szétszakadt képek,
villanások,
és egyre csak mások
körülotted.

Már nem látod,
már alig érzed,
zavaros beszédek,
injekció, infúzió.
Ködbe mosódik a világ
és elvész benne,
mi még maradt belőled:
a gondolkodni tudás.

Már sejtés csak, hogy létezel,
tested és tudatod
szétfolyik a kórház fehérségén.
Még próbálsz megfogalmazni magad,
de szétlebegsz a csöndben.

Aztán vége.

ÖNBETELJESÍTŐ JÓSLAT

Mondják, van önbeteljesítő jóslat.
Állítják, ha okos vagy
s mondogatod a kívánt jövőt,
(avagy retteged s féled,
az valóra válik néked.

Kétlem.
Már mióta hajtogatom,
hogy legyek karcsú hajadon,
arcomon az ifjúság pírja,
ki lezseren sportautóba száll,
s pazarlón pengeti a pénzt,
ami ezzel jár.

Mondogatás, mondogatás...
Mindez csak álmodás.

Gondoljátok, hogy még kellene mondogatnom?

HÓVIRÁG

A hóvirág prüszköl a hótól,
de csak kidugja a fejét,
hogy a tavasz üzenetét
hirdesse szerteszét.

Fa-apó álmosan rámered
(„már ennyi idő van?”)
nyújtózik s göcsörtjei recsegnek.
Mozdulni kell s a nedveket
küldeni az ágakba
hogy a rügyek teljenek.

Az aranyeső fitymálva nézi,
az ő rügyei már duzzadnak
hetek, napok s arany pompában
majd elkápráztatnak.

Az orgona dühöng magában:
már megint lemaradt a kivirágzásban.
A nagyképű aranyeső mindig le hagyja
akárhogy is igyekszik a magafajta.

A füvek s a gyomok,
varázsos arany pitypangok
vidáman várják az olvadást
ha eltűnik a hó: Nyomás!
Perc alatt ellepik a kertet
a sok mamlasz meg csak nézhet.

A fák bölcsen bólogatnak
még hogy mamlasz!
elnézik az ifjonti hévet,
pimasz szemtelenséget.
A kidőlt fára meg rákúszik a lián
„Te is kizöldülsz, ne búsulj pajtikám!”

Még hó és jég mindenütt
s etetőre jár a fázós madár.
De a fakopács tavaszi indulót dobol.
A hős hóvirágok serege
a tavaszt hívja: Gyere! Gyere!

KINCS

Se gyémántom, se aranyom,
nincsen is semmi vagyonom,
de van gondolatom,
s emlék-kincs móringom.

Olyan szikrázó napsütés volt,
olyan hideg kora tavasz.
Hósárban tapostuk a hegyet,
lestük a duzzadó rügyeket.
Mienk volt minden hóvirág,
s talán az egész világ.

Maradék havat dobáltál a fénybe
hókrisztály kaláris,
rubin, ametiszt,
és sok minden más is.
Az ékszer-mester Nap
aranyba foglalta
s rebbenő szerelembe
be is csomagolta.

Se aranyom, se gyémántom,
de a kincsem ezer.
Bármi nagy vagyonnal
sem cserélném ezt el.

PRÓBA NÉLKÜL

Túléltem a 20. századot.
Világháborút, 56-ot.
Rákosi és Kádár korszakot.
Rettegések, könnyek, holtak,
s nyomorított emberek.

Nem lettem se besúgó,
se káder, se párttag.
Állítom, – most és itt –
nem árulnék el senkit.

De amikor belegondolok
a véres pincékbe,
ahol kín és megalázás,
napokon, heteken át...
Felmerül a kétely magamban:
Biztos, hogy kitartanál?
Hogy a szenvedés
nem enné-e szét húsod,
erkölcsi tartásod,
széteső gondolatod?

Hogy húscafatként,
állnád-e
saját erkölcsi normád,
vagy vallanál
bármit, akármit,
amit eléd tesznek,
hogyan menekülj,

hogy véget vess halálos létednek?

Az ember néha hős.
Néha hitvány áruló.
Nem tudhatod,
Te mit tettél volna,
ha lesújt rád
a véres próba.

ÉRDEKLŐDÉS

Felhívott,
mert érdekelte, hogy vagyok.
Így aztán megtudtam:
fáj a feje, gyomra,
kamillázott, borogatott,
gyógyszert szedett,
rettentő szenvedett.

Harminc perc után letette.
Remélem, megkapta az infót,
ami oly nagyon érdekelte.

ÖREGAPÓ

A házát elperelte
a mohó rokonság.
Vele ment a kert is
a fái, kézműves rózsái.
A kutyát elemésztették.
Egyszál maga maradt.

Valami öregotthonba dugták,
hogyan ott ellegyen.
Száját szorosabbra zárta,
bajsa lekókadott, szíve elveszett.
Alig válaszolt, alig evett.
Önmagába menekült.

A napokból csak hetek lettek,
a hónapig már nem telt ki az idő.
Egy este lefeküdt, neki a falnak.
Maradt is reggelig, attól meg éjfélig.
Hallgat, bárki kérdez tőle.
Nem beteg, csak az élet száll el belőle.

Harmadnapon fejére húzták a lepedőt.
Mindenkitől feledve
el is temetik a magányos csendbe.

JÖVŐKÉP

Ha tartják
a KÍVÁNATOS 2-300 ezer
migráns betelepítését;
ha már minden
kicsiny faluban is
muszlim többség lesz;
ha már ellepik
az iskolákat, hivatalokat,
az egész hadsereget;
ha majd pártot
sőt kormányt alakítanak,
s muszlim lesz a kancellár,
ki a Lordmayor-rel
a sariáról cseveg;
ha majd az őshonos
német kisebbség
elkeseredetten küzd jogaiért;
akkor talán röhöghetnék
ezen önpusztító dans macabre-n
ha nem keservesen zokognék miatta.

GYILKOSSÁG

[NEW YORKBAN ÉS MÁS ÁLLAMOKBAN]

Új törvény – remek lehetőség,
hogy a születendő gyereket,
akár közvetlen szülés előtt
meggyilkolják.

Elabortálni – mondják elegánsan
amikor méreginjekcióval
az anyaméhben megölik.
Ki ember az,
aki a haldokló gyermeket
még egy-két napig
a méhében hordja,
hogy aztán darabokban kiszedjék?

Az anya, ki nem életet
hanem gyilkos halált ad.

Láttál már valaha
anyaállatot óvni, szeretgetni
kicsiny kölykeit?

Ember! Soha ne merd
magad az állathoz hasonlítani,
mert nem vagy méltó rá!

„BRAVE, NEW WORLD”

„Szóma, ha mondom
segít a gondon.
Már egy köbcenti
helyre biccenti.”

Kedves Mr. Huxley!
Ki gondolta volna,
hogy alig száz év,
s valóság lesz,
ami elmés futurisztikus
merész ötlet könyvében?
Ha beterjesztené palackos,
termékenységi megoldását
a Bundestag kapva kapna rajta;
vége a szülésnek
miről már beszélni sem illik.

Alig pár év,
s a különféle „szómát”
nemhogy engedélyezik,
de majd még terjesztik is,
hisz segít a gondon
s helyre biccenti.

Mi itt a rezervátumban,
ámulva s döbbenet
figyeljük a „progresszív”,
fenemód „haladó” modern kor
kétes vívmányait.

Léteznek-e majd
genetikailag alfa gyerekek,
s a MI megváltoztatja-e
az egész társadalmi struktúrát?
Nanobotok segítségével
talán soká élünk
kedvenc robotjaink körében,
ám még kutyánk is
robot farkat csóvál.
Már nem beszélgetünk,
csak csetelünk,
s SMS-ünk a szövegünk.

Suttogva kérdezem:
vajon az Isten majd
kiismeri-e magát
ebben a “Szép, új világ”-ban?

ZÖLD TÉBOLY

„Ne szülessen gyerek
mert metánt, széndioxidot termel!”
Őrjöngve őrzik a bolygót
az eszement zöldek.

De mondjátok őszintén:
Kinek véditek a bolygót,
ha már nem lesz gyerek,
aki a Földön éljen?

IMA A HITÉRT

Könyörgés:
adj nekem hitet,
olyan őszinte, naiv,
mit sem értőt,
hogy ne keressék,
kínzó gyötrődéssel,
hogy ne a „miért?”
utalja zaklatott elmém,
csak a jámbor elfogadás,
hogy „van” s „így van.”

Óh, a gyermekkor
tömjénfüstjében,
az orgona hangjain
oly békében ringatózik
a hitteli lélek,
a mindentudó, gondoskodó
szerető Atya óvásában,
hová a gonosz világ csörömpölései
el sem jutnak.

Nagy ajándék a hit s az elfogadás.
De nem jut mindenkinek.

KICSI NÉPSÉG

A csönd, a csönd.
Ne félj a csendtől,
hisz a kicsi népség
ott oson körötted:
a pajkos koboldok
kajánkodnak,
várva, hogy nekik
kedvezzen a pálya,
hogy felborítsák a teli csészét,
lerángassák a terítő szélét,
törjék-zúzzák, ami akad
a koboldnak ez feladat.

A jámbor tündérek egybeszövik
a csendet a homállal
s elandalítanak halk zenével,
alig hallható dallal.

A manók székláb mögül lesve
haboznak, jót tegyenek-e?
Vagy gonosz tréfa legyen a vége
a manónép nagy örömére.

Csitt! Csak csöndesülj,
lebegj, figyeld a csendet.
A kicsi nép meg serte-pertél
körülotted.

JÖVŐ

Ha pár évvel
később élnék
nanobotok rohangálnának
kapillárisaimban;
genetikailag célzott
remek gyógyszerekkel,
toldoznának, foltoznának.
Sőt!
Protézis térdemben, csípőmben,
daliás vállamban.
Sőt!
Van új szívem, tüdőm,
májam, vesém.
Sőt!
méretre (nem szabóság!) növesztett
szövetek, szervek.
Csak nézem: én vagyok ugyan,
bár nem az eredeti.
A tudósok hada teremtett:
ez az én testem.

Bárgyún üldögélek:
lábujjaim bámulom, billegettem.
Még a régi készlet.

Az agyam még maradt,
bár az sem sokáig,
mert emulálják.

Átültetik tudásanyaggal,
emlékekkel, tudattal.
Ki vagyok én?
Robot az agyammal,
hajdani tudatommal?
S a lélek!
Hol a lelkem?
Hol a teremtő Isten?

A tudatom hangtalan sikolt:
Ki vagyok? Ki lettem?
A testem, a tudatom?
Boldogságos kor,
mikor testből s lélekből álltál,
telt az idő, megöregedtél, meghaltál.

Tested szétporladt a földbe,
s a kegyes Isten lelkedet emelte
talán a mennybe, talán a semmibe,
és vége.

A KŐ

A földön elhever
a kő.
Mást lát a gyalogos,
mást a kőműves.
De feléd évszázadok
zajlása sugárzik:
sorsok, véres csaták,
ármányos szövevények,
messzi múltunk.
Mint egy varázs szelencébe zárva,
csak te látod s nyitod.
Neked a kő megvallja titkait
elsuttogja a múltat,
amit a jelennek üzen.

VERSEK A JÖVŐ KÖDÉBEN

Egy-két év s az öntanuló MI-k
felszipantják az egész
magyar költészetet,
mint pákosztos macska a tejet,
s ontják, ontják az új verseket.
Arany vegyül Babits-csal,
Balassi meg Kosztolányival.
Szokatlan szóképek, jelzők, igék...
A műítészek – ha még lesznek –
felsikítanak: „micsoda szürreál képek!”
Vajon ki olvas majd verseket?
Robotok, superintelligens MI-k
s egyebek,
s ha igen, mit jelent nekik?
Vagy külön programoznak vágyakat
a műélvezetre?
Talán hallgatnak zenét,
suttognak sorokat
s nem értik, miért.

A PAD

A kamra sarkában
porosan, pók szőtte roncsként
a régi szövőszék.
Még szőtt rajta a mama
valamikor régen.
mikor kislányként csodálad
a színes szálak szaladgálását.
Öregmama most a szobában
ül az ablaknál s magában motyog.
Néha megkérdi: Te ki vagy?
De a választ már feledi.
A szövőszék halma mellett
a kispad.

Csámpás lábai, betört deszkája
óva intenek: rá ne ülj!
Egykor a kapu mellett támaszkodott,
s ott ültek sorban az anyók.
A nagy, a szomszéd Annuska,
mások is és bámuldoztak, beszélgettek.

A gyerekek az iskolából,
a tehenek a mezőről jöttek
ez volt az esemény.
A többi csípős pletyka:
hallottad? láttad?
mocskos gyanúsítgatás, elítélés,
mentegetés, megértés.

Mindent hallott a pad,
s tört testével most hallgat.
Az utcán, ha végigjár szemed,
kérdik: hová lettek az öregek?

Autók parkolnak
a házak előtt.
Némák, szótlanok,
ám induláskor felmordulnak
s kipufogógázuk szétterítik
a bókoló rózsák szírmáit.

A NOTRE DAME

Leégett egy műemlék.
Ne hidd, hogy templom,
hisz az az imák háza,
hol a templom csendjében
a hívők az Úrral beszélgetnek.
A Notre Dame-ot
a turisták hada sereglette
hangoskodtak, mutogattak,
s egy-egy szent szobrával szelfiztek.

Az Isten a tabernákulum
mélyére húzódott.
Az elfeledett Isten.
Közönyös, hajdani hívei
önmagukba zártan
pergetik életük homokját,
az Isten igéit alig, alig hallják.
Templomaikat feldűlják,
lerombolják vagy önként eladják.
A volt templom falai közt
az éjszakai bár
részeg poharai csendülnek
az egykori mise
felejtett ködében.

Sorszámot, ha osztasz,
a Notre Dame csak egy,
túl az ezrediken
az eltűnt templomok során.

Mert a templomok mind kiégtek
még a tűz előtt.
Mert a hívek imája
tartja fenn az oszlopokat
s hívek nélkül nincs templom,
csak épület.
Bár műemlék még akad,
talán az sem sokáig,
mert a hívő muszlimok
szaporodó imaházai
ellepik egész Európát.

HOGYAN ÉS MIÉRT

Hogyan?
Keressük, kutatjuk,
hogyan néz ki, hogyan működik.
Atomfizika, quantum-elméletek,
csillagászat, kémia...
mind, mind
a hogyan?-t keresi
Amit nem kérdezőnk:
(– talán nincs is rá válasz –)
MIÉRT?

A GYÁSZ MADARAI

A gyász,
mint tovaröppenő,
ám fészekrakó madár,
ha el is rebben
fészkére mindig visszajár.
Olyan a lelked,
mint őszereg, göcsörtös fa,
ága-bogán sok sok fészek,
melyeken meglapul a gyász.
Olyan sokakat elvesztettél már.
Emlék borít minden ágat
s az elvesztés fájdalma mindig vár.

Elfeledni? – ugyan mit lehet?
Az emlékek az életed.
Visszasóvárogsz egy mosolyt
egy pillantást, simogató szavakat.
Nem tudsz feledni,
hisz önmagad vagy,
mit feledni kellene.

A gyász madarai röpködnek,
s hangtalan megülnek
a jelenedben is.

A CSODAKÖNYV

(KAISER OTTÓ, KAISER ZSUZSANNA -
A KÁRPÁT-MEDENCE 1000 CSODÁJA)

Egy könyv.
Azt hiszed, olyan, mint más ezer.
De tévedsz.
Ez a könyv a csodás Magyarország.
Sok száz képen láthatod:
városok és kicsiny falvak
varázsos fotókon
mutatják értékeiket.
A mi országunk szépségei.
A nevek melletti idegen szavak:
Sok kicsi nyíl
amely szívedbe hatol.
Nagy tudással, hazaszeretettel,
Magyarságtudattal
készültek a fotók.
Ez a bűvös erő, mely rád sugároz,
s megteremti a csodát.
Ettől csoda a könyv.

TRIANON

(GR. APPONYI ALBERTRA EMLÉKEZVE)

Száz év messzeségéből
Kései utódként, átérzem
az igazságtalanság,
a megalázás,
a pökhendi lenézés,
a szégyen,
a mardosó tehetetlenség,
elmeborító fájdalmát.

Hogy az édes haza,
Magyarország
széttépve, csonkítva
kicsiségében is fojtogatva,
elborítva gyűlölettel,
megalázottsággal létezzen;
a védtelen emberek,
a szétszakított családok
szörnyű jövőjével.
Vajon milyennek látta a jövőt?
Túléljük-e a 20. századot?
Él-e még magyar a 21. században?

Él!

A HIMNUSZ

Elhallgatva más népek
daloló himnuszát,
oly más szöveg hangzik.
„Uralkodj Britannia” – szól az egyik.
„Németország mindenek fölött” – a másik.
Harci csatazaj a harmadik,
s vidám, kis induló jó pár.

Mi meg itt állunk
a saját imánkkal,
mert évszázadok történelme
oly hányatott, sanyarú,
hogy nekünk csak az Isten maradt
szövetségesnek, segítségnek.

Így aztán életünket,
elkeseredett harcainkat,
– mindig kisebbségi helyzetből –
Isten segedelmével vívjuk.
(az eredményeket ne vitassuk. -)

Mindenesetre még élünk.

A ZENE

Számomra a zene
intim műfaj.
Nem a pop közörjögése
nem befogadható,
de valójában
a jólnevelt hangverseny közönsége sem.
Eljárogattam ugyan híres művek,
világhírű karmesterek,
jóhírű előadásaira.
De a zene-élmény más.
A magány csöndjében
felhangzó muzsika
átjár, átítat, átlényegít.
Megszűnik a világ.
A hangok varázsérintése
egybeolvaszt a zenével.

Talán ízelítő az örökkévalóságból?

ÚZ VÖLGYE

Imádkoztak.
Álltak egymás mellett
és imádkoztak.
Hozzád, Uram!
Kérték a segítséged, védelmed.
Mert Te vagy a védelem
a védtelennek,
Mert Tebenned bízunk
eleitől fogva.
Nincs semmink
csak az Isten segedelme.

Nem hallod imáinkat?
Nem látod könnyeinket?
Sírva könyörgünk:
Ne hagyd elveszni Erdélyt
magyarok Istene!

ÖREGSÉG

Fájdalom, kiszolgáltatottság,
zsugorodó élettér.

Az öregség ennyi –
kár is elemezni.

Aki a kor szépségeit
felelőtlen ecsetelte,

nagyon fiatal volt,

s tévesen dekódolt:

a mosoly az idős arcon

a rezignált belenyugvás

nem a repeső öröm.

Próbáld meg

kívülről nézni magad.

Ha elég távolról sikerül,

talán kellő humorral nézheted:

micsoda nyamvadt, tesze-tosza alak,

bicegve jár, alig halad,

s magában halkán nyögdecsel,

mintha doromboló macska lenne.

PÁPALÁTOGATÁS- UTÓHATÁS

A pópákra semmi hatással
nincs a pápa.

A békés együttélés

tudatuk torz mikrofonján

lázító üvöltéssé alakul.

A magyar Miatyánk

fülükben pogány varázsszó.

Nem egy az Istenünk eszerint.

A pogányokat ütni-verni,

kéjjel gyilkolni kell.

(A szentvallás jegyében...)

Néha megfontolandó klasszikust idézni:

„És hány hadosztálya van a pápának?”

(kérdezte Joe bácsi* hajdanán)

Bizony Rómában a pápa

Szeretetről prédikál,

de itt a végeken

öklök szorulnak ütésre

egyházi áhítat jegyében.

(*Uncle Joe – azaz Sztálin)

BABAVÁRÁS

/S. GRÉTINEK/

A kicsi lánykából
sudár, bájos hölgy lett
most meg gömbölyödő,
mosoly s örömteli
ifjú anya.
Mi meg várjuk az első babát.
Picuri Ficánka
még jól elvan
a szerető, ölelő fészkében,
s még csak sejtjük,
fiúcska sír fel,
ha majd úgy érzi,
ideje a világot megnézni.

Gyere csöppecske!
nagyon, nagyon várunk,
s kicsi létedre mindig majd vigyázunk.

A DAMASZKUSZI ÚT

Viszolyogva nézem,
milyen nagy máig is
a sürgés-forgás
a damaszkuszi úton.
Ahol sohasem jártam,
mert a Hófehérke mellett
a családi rémtörténet is
bekerült a mesetárba.
Amikor a püspökladányi állomáson
Szamuely pisztollyal a kezében
rohangált s azt üvöltötte,
agyonlövi apámat,
mert nem adott elsőbbséget
hírhedt vonatának.
Életét a masiniszták mentették
kik beásták a szénbe
majd kicsit odább pöfögtek vele.
Így aztán
a 133 nap dicshimnuszai
annyira értek el hozzám,
mint távoli dzsungelek
bögőmajmainak riogása.
Ilyen megátalkodott nézetekkel
persze nem nagyon ment
a szocializmus építgetése.

Az azért igaz,
a történetet
nemigen mesélgettük.

BUDAVÁRI PALOTA- KONCERTEK

Siker, siker.
Vitathatatlan,
telt házzal ott van
a nyári estében.
Trilláznak, szállnak a dallamok
feldübörögnek a tapsok.
Száz éves „bolond világ”.

A külföldi bámulja, nézi,
az itthoniakat újra megigézi.
Több korosztálynak olyan mákony,
mi túl van ésszerű határon.
Mint ifjaknak a fantasy-filmek,
másoknak elringató igézet.
Valójában mindegy, szereted-e,
mert ha már kétszer hallod,
akarva-akaratlan dúdolod.
Hiába, ilyen a fülbemászás.

VADDISZNÓK

Van abban valami
pikánsan ironikus,
hogy miközben a nagyhatalmak
azon vitáznak,
ki építse ki az 5G rendszert;
hogy miközben önjáró autókkal
sikeresen kísérleteznek;
hogy miközben a Hold s Mars
megszállására készülnek;
addig mi itt a domboldalon
elmélyülten tárgyaljuk,
sok-e a vaddisznó,
hisz, már megint túrtak,
kertekbe is jártak
s gyümölcsöt zabáltak.

Oka persze az,
hogy vaddisznók
nincsenek jól beprogramozva.
Micsoda hanyag informatikusok!

CSEND, MAGÁNY

Sorozatban,
főleg karácsony tájt,
cikkek, műsorok ontják:
„jaj, magány!”
Hogyan kell védekezni ellene,
piros vagy zöld tableta kellene?
Avagy társaskör, látogatás megannyi,
nehogy egyedül legyen akárki.

Miért is félnek az egyedülléttől?
Miért rettegnek a csöndtől?
A mindennapi lét,
a szokott környezet,
mind, mind zaj és tömeg.
Otthon a család, munkahelyen a kollégák
Szól a tv, reklámok, sikítanak az estbe,
fegyverek ropognak a krimiben,
(– óh, micsoda effektek! –)
s a közlekedés ezer zaja.

Mikor jönnek a csendes percek,
mikor önmagaddal beszélgetsz,
mikor a gondolatok merészen előbuknak
a tudatalatt mélyéről
és szembenézhetsz
saját, titkolt érzéseiddel.

TERVEK, REMÉNYEK

Titkos erő
működik bennünk:
a remény s a tervek.
Oly sok mindent gondolunk,
vágyunk, remélünk.
A tudás, a munka,
szerelmek s társak,
s a reményekkel teljes
gyerekvárás alázat.
De tervezünk házat,
ezerszer be és átrendezve,
s utazást is rendre,
a messzi végtelenbe.
A tervezés néha oly öröm,
mint amilyen,
ha végre létrejön.
„S te, ki túl vagy időn,
mit rád a statisztika kirótt,
vajon mit tervezel?”
„Óh, szeretnék belegyönyörödni
a kvantumfizikába,
mi érdekesebb s fantasztikusabb,
mint a földhözragadt sci-fi.
Szeretném beinni a mór építészet
szemképráztató mozaikjait és...”
„Ne vágyakról, hanem tervekről beszélj”
„Szeretném, eltervezni a holnapot.
Hogy felkelek és még vagyok.
Ebben reménykedem,
hogy másnap még létezem.”

ÉJI KALAND

„Minden éj egy kaland”
Jean Roche
Feltehetően nem erre gondolt...

Már hívogat az ágy,
– kinyújtózni, elaludni –
Milyen remek lenne!
(– reméled, ugye? –)
A hajnalig tartó forgolódást
nem is említem.
Van ám csalárd álom is,
mi pilládra száll,
de két óra múlva
pimaszul tovább áll.
„Ennyi volt az éjszaka”
int fölényesen,
s a sötétségbe elmegyén.
Lehet választani:
Könyv vagy zene?
Az izgalmas könyv
nem álomhozó
inkább tovább lapozó.
Ha meg poros unalom,
elő sem veszed,
mert nem szereted.
Ha a zenét választhatod,
mellőzd a harsonát
s az üstdobot.

Talán egy szelíd menüett
vagy „Lied ohne Wort”*

A sláger igen veszélyes,
mert ha ismered,
bár bosszúsan,
de együtt zümmögöd.

A gonosz álom
négy óra tájt sompolyog.
Beveti az álommanókat,
hogy mesehomokot hintsenek,
s megdörzsölik a szemedet.
A pitymallat bepislog az ablakon.
„Most tudnék aludni végre!,
de kelni kell,
vagy talán mégse?”
A helyzet reménytelen:
az éj véget ért,
s ebbe ennyi alvás fért.

* Mendelssohn

NOSZTALGIA

Ne menj oda!
Hány évtizede
nem jártál arra?
Hidd el,
más lett a táj.
A fiatal fáknek
már vastag a törzse,
s a régi házaknak
nyomát sem leled.
S az emberek...
Kit ismersz még,
s téged ki ismer ugyan?
Mit is keresel?
Talán csak nem magad?
Ki akkor voltál.
Kikkel akkor együtt álltál
a magaspart peremén,
csodálva a teliholdat,
amint ezüst hidat épít
a Balaton vizén
s a távolból felsejlik
a tihanyi templom fehérje.

Ne menj!

VEDD-DOBD

Nem a ráncokról
ismered fel őket,
nem az összeaszott testről,
(– mint rosszul mosott gyapjú –):
hanem a mondatokról:
„Tedd el, jó lesz az még!”
„semmit sem szabad kidobni!”

Mert mindennek alapja a nincs.
Nem lehet kapni.
Katasztrófa, ha elvész a tű,
mert a gombot fel kell varrni,
de mivel?
Nincs vaj és kenyér,
nincs ruha és cipő,
a banánról olvasni lehet,
de még sohasem ehetted.

Így aztán az aggok,
értetlen bámulják
a „Vedd meg”– „dobjd el” mentalitást.
A javítást nem is ismerik,
sőt a jót is dobd el
az újabbért.

A STOPPOLÓFA

Teljesen ismeretlen tárgy.
A találgatás érdekes:
egy dizájn gomba?
vagy fajták gyerekeknek?

A stoppolásnál is melléfognak:
aki stoppol, leint egy autót,
hogy szívességből elvigye.
Ehhez azonban a fa
nem kell.

A lyukas zoknit pedig
egyszerűen kidobjuk a szemétkébe
és vége.

MŰVELETLENSÉG

Realizáld,
hogy műveletlen vagy!
A felét sem érted
a köznapi szövegnek,
amit könnyedén beszélgetnek.
Angol ismeretteddel
lezseren megfejted
a kék fogat,
ám kiderül, nem fogászat.
S ha a „felhőt” emlegetik,
jámboran az égbe nézel,
de az meg tárolóhely.
(– persze virtuális –)
Mire felfogtad a 2G-t
már az 5G-nél járnak,
s unottan rádlegyintenek:
– „Ezt úgysem értheted.” –
Te meg pironkodhatsz
szörnyű műveletlenséged miatt,
s bánatodban latin költőket olvashatsz
begubózva.

A SZEKRÉNY

Ránézésre semmi különös.
De valójában hites tanúja
a haza és ember sorsának.

Valamikor még hittek
az eskü szentségében.
Hűséget, odaadást jelentett.
Ezért sokan esküt sem tettek
a román államra.

A szekrény rejtett rejtekében
hozták az iratokat, kis értéküket
anyámék, mikor menekültek
Magyarországról, Váradról
a szegény, megcsonkított Magyarországra.

A szekrény áll, rendületlen.
Örök memento.
Emlékszik a könnyekre
melyek néha ma is hullanak.

A SZOBOR

Ott áll Kocsis szobra,
az aréna dísze.
Csodálják családtagok,
ismerősök, hívek.
„Olyan élethű” mondják magukban.
Azt nem tudják,
hogy a nyári hajnalok
kora derengésében,
még alig pitymallik,
Kocsis lemegy a pályára,
hogy rúgjon egy pár gólt.
Henni persze kivédi keményen,
ám Czibor remek passzt ad
és már zúg is a fejes a hálóban!
Henni dühöng, ők meg nevetnek.
Valahogy úgy, mint régen.

OKOSODÓ

Minden egyre okosabb.
Okos a telefon.
(már várom, helyettem beszél...)
Okos a lakás.
Takarít, véd, bekapcsol főzőt,
villanyt, fűtést,
s hazavár.
Okos a város.
Önjáró buszok, autók
s mi minden más...

Ki tudja, mégis miért érzem
hogy egyre butább leszek?

KAMERA

Be vagyok kamerázva.
A boltok kezdték talán.
„Ne lopj, mert lebuksz, kispofám.”
Aztán a közbiztonság végett
az összes utca
már téged nézett:
„sétálsz? Kivel és merre?”
S ha gyilkos kerül terítékre
a felvételen remekül látszik:
kést mártogat vagy a pisztollyal játszik.
De hamarosan kiépül az 5G rendszer,
érzékelők, átjátszók rogyásig.
Lehet, hogy majd nem is tudod,
ember vagy, esetleg robot?

ZSUZSANNA ÉS A VÉNEK*

Már várom,
hogy egy kiállításon
szemembe tűnjön a festmény,
mely utal a régiekre
ám mégis új szemlélettel
kápráztat dús érzelmekkel.
A címe: Az ifjú és a nénik.
Ahogyan mohón nézik
a fürdőből kilépő ifjút.

Aki persze ad magára
kört rajzol s köré három négyzetet
ez is kifejezheti a művészetet.
De hogy tévedés ne essék
egy pöttyöt rak a négyzetekbe sorba,
hogy a mély tudatalattin ne essen csorba,
s képviselje a mondanivalót.

A színek?
Óh, hát valamilyenek.
Valójában lényegtelenek,
mert a fontos: mit üzen a mű.

*Tintoretto

DISNEY-SZEMLÉLET

Gyerekkorunk szétoszló köde
meglapul agyunk tekervényei közt.
Nekünk az erdőben Bambik* sétálnak,
a diót Perry* lopja le a fáról,
az udvaron Donald kacsa peckeskedik
s erre jár Goofy meg mások.
Maci-Laci szeretnivaló kis pajkos,
– de ekkor a valóság
közbe szól kegyetlenül:
a medve erdei vad,
széttép, szétharap.
Valahogy nem olyan bájos,
mint szobádban a filmen.

*Felix Salten

A HALHATATLAN HŐS

Filmbéli, évszázadokon át
hősiesen küzdő alak.
Lehet-e szörnyűbb,
mint a halhatatlanság?
Ki magában hordozza
száz éveknek gyötrelmét,
a francia forradalmi mézárszék
rátapadó vérét;
a gyilkos háborúk minden vétkét.
Ki látja a fennen hirdetett
nemes eszmék torzulnak
hisz hol a szabadság s a testvériség?
A liberalizmus pedig
önmaga karikatúrájává vált.

Megnyugtató, hogy a hősnek
a „the end” – del vége.
Ne ácsingózzunk az öröklétre!
Az csak a bambák kába reménye.

SZEGÉNY JUSTITIA

Mondták már az ősök is régen,
hogy úri huncutság a jog,
az igazság meg erősen sántít.
Némelyik bírói ítélet olyan,
hogy Isten csodája,
Justitia nem dobja hanyatt magát
mérlegével csörömpölve.
(tenné, de kőből van szoborva...)
Mert ugye van a törvény,
ámde van az értelmezés
s az alkalmazás.
Több bíró számára
a törvény, mint az inda:
hajlítgatják, tekergetik,
s furcsa ítélet születik.

Nyelvünk igen jól kifejezi:
az ember az igazságot keresi.
(Aztán vagy megtalálja vagy sem.)

VÍGASZTALÁS

„Ne féljünk a robotoktól!
A MI igenis jó nekünk!”
– szóban, írásban folyik
a népszerűsítő szöveg.
Robot hozza ki a halászlevet,
sőt bort is töltöget majd neked.
Az ügyfélszolgálatokon
chatrobotokkal kommunikálsz.
Teljesen megtévesztő a dolog,
felel, kérdez, – pontos válaszok.
Talán lehet majd szidni a robotot
„menj a fenébe!” – erre mit dadog?
Mindennapunk része a robot –
„megkedveled! megszokod!”
„Unokáinknak már virtuális lény
lesz a jó barátja!”

Ha az embert ezt hallja,
a rá váró jövőt látja,
ettől szinte repes:
„Barátom, NXZ hatnegyvenhetes.”

LUDDITÁK

Ludditák kései utódaként
itt állok s nézem a robotot,
ami a munkámat végzi.
Mindegy neki a műszak,
éjjel is, nappal is szakadatlan,
nem unja, hibátlan.
Nincs kávé vagy cigi szünet,
béremelést sem emleget.
A sztrájk szót sem ismeri.
Nem követel semmit.

Itt állok és semmit sem tudok.
Nem tudok programozni,
– a telefonnal épp elboldogulok.
Nem beszélek nyelveket.
A felírásokat alig fejtem meg.
Az ötven felé járva
már nem vagyok csupa izom,
meg lelkesedés, mint valaha.
Nincs munka, amit én tudnék,
mert ő, a robot
sokkal jobban tudja.

Itt állok
s nem tudom,
mire várok.

MÁSOK ÁLMA

A hagymakupolás templomokban
(nőnek, mint a gomba eső után...)
nagy szakállú, süveges pópák
mondják az ősi szöveget.

A gyertyák fényében
az ikonosztáz felett
lebeg a füstölő illata
s a szent énekek.

A jámbor hívek
mormogják imájuk:
Nyugatra s Keletre
terjeszkedő
Nagy-Románia álmuk.

Egy az Isten.

TEHÉNKE

Valamikor a tehének neve volt.
Hajnalban elment legelészni,
este meg hazajött,
a kapunál megállt,
beengedésre várt,
mert otthona s gazdasszonya várta.
Beszéltek hozzá, míg adta a tejét,
s néha meg is simogatták
a torzonborz fejét.

Most névtelen sokadalomban él
száma van,
s optimálisan kiszámított tápja.
A legelőt, a füvet soha nem is látja.
Értékelik a maximális tejhozamot
amit a gépi fejésre adott.
Minden tiszta, steril, gépi.

Nincs tehénke, csak szarvasmarha.
Neve sincs, a gazdasszony is hiányzik.
És soha senki nem simogatja meg
bánatos, busa fejét.

FRADI

Fradi szurkolónak lenni
annyi, hogy zöld a véred.
(Néznek is a doktorok szegények...)
Fradisnak lenni annyi,
hogy hű vagy,
akkor is, amikor
– elveszik a Fradi nevet
– elveszik játékosait
– másodosztályba szorítják.

Fradisok, ha találkoznak,
tudják hányadán állnak egymással.
A meccs előtt/után a Himnuszt énekelik,
s amikor tehetik,
átjárnak a dunaszerdahelyi meccsre.
Fradisnak lenni állásfoglalás,
hűség, kitartás.
Mondják: a Fradi-szív.
Hát ennyi.

(Persze, ha nem vagy szurkoló,
nem is értheted.
Azt sem tudod,
miből maradtál ki.)

AGGÓDÁS

Gyötör, folyton gyötör,
mint távoli vízimalom
kattogó hangja,
amitől nem tudsz szabadulni.
Mint láthatatlan köd,
rádsimul,
bármint csinálsz is közben.
Mint méreghordó kígyó
kidugja fejét
a könyv sorai közül.
Mint messzi, idegen Nap fénye
rádsugároz
a kávé illatos páráján át.

Rémképek kínoznak,
látott filmek képsorai
egyéni sorsoddal összekavarva:
képzelt s képtelen felvillanások.
A tehetetlenség hálójában vergődsz,
mint meredtszemű hal,
és nem tudsz menekülni.

Aggódsz valakiért, akit szeretsz.

ÖKOLÓGIAI LÁBNYOM

Marhahúst nem eszem,
disznóhúst se nagyon,
tejet sem vedelek,
a tojást otthagynom.
Vasárnapi levesem
százlábúból készül,
majd rántott szöcske
s bolhafagyi végül.
Kitűnően étkezem!
Közben folyton azt lesem,
növekszik-e
a lábnyom méretem.

Repülőre nem ülök,
az autót kerülöm.
Órákig gyaloglok,
s hullafáradt vagyok.
Télen nem fűtök,
se szénnel, se fával.
Ha nincsen melegem,
a kezem lehelem.
Közben meg figyelem,
nő-e a lábnyom méretem.

Ha meghalok, s felmegyek az égbe
Teljes a siker: lábnyom nem nő
és semmi CO₂ a légbe.

HOLDÉJI FOGLALATOSSÁGOK

Telihold.
Talán átszellemült békaként
vartyogva imádni a Holdat?
Talán gótikus költőként
sírra boruló fűz alatt
könnyeket pergetni
a múlandóság miatt?
Talán a hűlő nyárestben
bor mellett belebömbölni
a holdfénybe
minden magyar fájdalmat?
Talán elmerengeni
távoli múlt szűzies sétájáról,
kéz a kézben, belereszkette
a várva várt vágyba?
Felhők kúsznak a Holdra.
Sötétség. Fájdalomcsillapító. Párna.

KÍSÉRLET

A mágneses pólusok majd
lassan váltanak,
s bolygónk védőpajzsa,
a mágneses tér
egyre kevésbé véd,
végül sehogy.
A távoli kozmosz
gyilkos sugárzása
mindent elér,
s ember, állat
szörnyű halállal hal.
És a vizek uralják
a néptelen bolygót.

Akkor az Isten felsóhajt:
„Na, végre!
Ez a kísérlet
oly rosszul sikerült:
az állatok egymást ették,
s az emberek is ölték a másikat:
Káin... s a háborúk...
egyik a másik után sorra.”

Akkor az Isten majd nekilát,
nekifog egy újabb kísérletnek,
ami talán jobbra sikerülhet.
„Hiába, resteltem ugyan,
de elsőre csak ez sikeredett.”

Talán a következő jobb lesz.
De azt ugye, nem éljük meg.

ELMÉLETEK

Klímaváltozás.
Katasztrófa.
Vészhelyzet.
Szólnak a jóslatok,
dermedten olvasod:
elolvad a sarki jég,
s tengerborított városok
újkori Velenceként feszíthetnek.
Aszály és árvíz,
tornádók, szélviharok,
fullasztó hőség,
és fagyasztó jég-korok.
Az emberek hallják az álhíreket,
olvasnak egyre cifrább
ijesztő elméleteket.

A falut elverte a jég.
Lukastetejű házak,
pusztított kertek,
földrevert almák:
Kár, szívfájdalom, gyötrelem.

„Az elméleteket nem ismerem.
Mindegy is nekem,
mi alapján esett, a fene egye meg.
Jégeső ükapám idején is esett.
De persze elméletek nélkül.”

NEW YORK BY BOAT

Állítólag Velencének
hamarosan számos
konkurensé támad:
ahogy a tenger megárad,
ellepi a parti városok sorát.
Gondold csak meg: új üzletág!
„New York by boat!”
Még szerencse,
a felhőkarcolóknak
a vízből kiállnak,
köztük a gondolák vígan eljárnak.
Talán remek dalok is születnek,
ha a maffiózók gondolái lesznek.

Mindig hajtogatják:
Pozitív gondolkodást!
Hát akkor rajta,
vízborította városok lakói!
Új lehetőségek, remek business!
Hidd, hogy csodás lesz a jövő!

SZÁMOK

Valaha egy ember halála is
megrázó sokk volt.
Manapság száz számra a holtak;
a híradásokban
sorra felsoroltak:
késelés, robbantás, gázolás,
éhínség, népiirtás.
Már nem megrázó sokk
mikor a hírekben olvasod.
Valahogy belefásul a lélek,
talán sajátos önvédelem:
már nem bírok óránként
folyton gyászolni
százakat, ezreket,
távoli, idegen embereket.
Véres haláluk átítatja napjaim.
Együtt érzek a maradottakkal,
de elfogytak könnyeim.
Nem tudok naponta
belekinlódni a gyászba,
csak tudatom regisztrálja
mindannyiunk fájdalmát.

A HIT NEVÉBEN

Más más névvel
illetett fogalom:
Isten, Allah, Buddha.
A görögöket, rómaikat
ne emlegessük,
mert az dömping áru:
szinte minden lélegzetnek
külön istene, istennője van.
(és nem túl erkölcsösek:
Zeusz kimerítette a paráznság,
sőt nemi abberációk
változatos tárházát...)
A japán császár is
fennen hangoztatta
isteni eredetét.
(és még sokan mások...)
Mondhatni magánügy
kit szemel ki magának
a jámbor,
imádata tárgyául.
De az évezredek óta tartó
gyilkosságok, mészárlások
amiket a vallás, a hit nevében
jogosnak tartanak...
Talán valami égi konferenciát
kellene rendezni,
ahol az istenek megegyeznének:
nevükben ne gyilkolásszanak
a hithű hívők.

GASZTRO-MÓDI

Manapság mindenki
szakács, főszakács,
sőt séf akar lenni.
Főzőműsorokkal hengec
minden csatorna.
Ám van külön gasztro csatorna,
mi több, gasztrofilozófus is!
(ki hitte volna...)
Ha körülnézel,
keresve a legsikeresebb könyvet,
regény? vers? történelem?
népszerű tudomány?
Tévedés.
Szakácskönyvek garmada.
Vagonszám rakomány.
Érdeklődésünk az agyból
a gyomrunkba költözött.
Olasz, francia, hazai
kulináris ínycségek.
Hobbi, tudomány, művészet,
gasztro dizájn, gasztrofilozófia s más.

Ne feledd: ha eszel:
múélvezel!

MIÉRT? – NINCS VÁLASZ

(DR. N. J. EMLÉKÉRE)

Kiléptél az életből,
olyan tudatosan, határozottan,
mint ahogy az életben
mindig is tetted.
Okos voltál, segítőkész
és senki sem sejtette
érzéseid porrá roppantanak.

Óh, pedig tudhattad volna,
hogy életünk találkozások
és elválások sora,
s kevés érzelmi kapcsolat
– barátság, szerelem –
tart ki évtizedeken át.

Ha arra gondolok,
mi minden szép, jó elmaradt...
Az építgetett régi malom...
Hány nyári estén
ülhettél volna
a patak partján, merengve...
Hány sétánk a roppanó havon,
amikor csevegve-nevetve
megtárgyaltuk a világ dolgát.

Mindennek értelmetlenül és véglegesen
vége.

Ott feküdtél a járdán,
autók bűzében, zajában,
olyan árván,
mint a kicsiny madár,
mely égnek tárt tenyeredből
égnek röppenhetett.

A LÍRIKUS

Egy lírikus bizony
mutogassa magát,
mint a finom kesztyűt,
fordítsa ki magát.
Ne csak a celebek
intimkedjenek!
A lírai költők is
„menők” legyenek.
Folyton csak taglalják
lelkük rezdülését,
örömét meg búját,
minden megérzését.
Vergődve fájdalomon,
meg csókos érzelmen,
feltáralva mindent
egészen, egészen:
Érdekli is őket
a világ száz baja
egy fontos van csak
és az önmaga.

NYUGDÍJAS

Eleinte még örülhettél is,
hogy van időd.
De mire is?
Hiszen a munka volt a mindened.
Se szabadidőd, se hobbid,
a munka volt egész életed.
Mert szeretted.

Most olyan furcsán
üres lett minden.
A meghívók a konferenciákra
rendre elmaradnak.
Nem hívnak tanácsért,
nem kérnek fel előadásra, elnöknek.
Az egyletben nem választottak újra:
helyedbe egy félannyi idős lépett,
aki derűsen elbúcsúztatott téged.

A hivatalokból eltűntek
a barátok, ismerősök:
„nyugdíjba ment” sőt „elment szegény”
mondjuk illően, ha meghalt.

Valahogy mintha
magadra maradtál volna.
Barátaidnak, ismerőseidnek
nincs ideje rád:
számtalan unokák,

várják őket a kerti fák,
no meg a méhek.

Az unott délutánra jó
az üres este s álmatlan éj.
Töprengés a tétova jövőn,
s kétkedések sora a múlton:
talán másképp kellett volna tenni.

CIRIP

Tücskök ciripelése
az augusztusi estben
a hulló csillagok éjjelén...
Csak ütődött, romantikus költők
idejétmúlt révedezése.
A tücsök a szakácsok öröme,
az új konyhaművészet gyöngye.
Pirított lisztkukacokkal tálalják
a tücsökhús-pogácsát.
Utána jöhet a svábbogár-soufflé.
Zöldtudatos gourmandok
csettintve fogyasztják.
Jó étvágyat nekik!

POPPY

Kicsi macska vagyok,
nem nőttem túl nagyra,
mert három hetesen
kilöktek az útra.

Itthon nőttem fel
a tesómmal együtt.
Ő nagyobb volt
és erősebb lett.
Sőt igen fifikás:
a kilincsre ugrál,
kinyitja az ajtót,
és szépen kísétál.

Ám egyszer a kulcsot is rúgta,
s bekattant a zár.
A mama kint vár,
hogy a csodatündérek
tegyenek valami jót,
s nyissák ki az ajtót.

Bezzeg én kicsit ügyetlen vagyok.
Melléugrok, felborítok,
amit csak tudok.
De a mamához
nagyon ragaszkodik:
odabújok s halkán dorombolok.

(A mama szerint
ha K. Lorenz lehetett
a libák anyja,
ő is lehet a mamám.)

Néhanapján még mindig szopok:
számban a ruha csücske
s dagasztok, dagasztok,
tejescskére várva.
(„Óh, te kis butácska...”)

Ahogy a kutyától láttam,
reggelizni leülök.
A vajjas pirítóst ropogtatom, eszem.
Kicsit különös az ízlés-rendszerem:
amit a mama eszik,
az mind jó nekem.

Egerészni a többiek szeretnek.
Én békét hagyok az egereknek.
Bevallom: az egerek engem korrumpáltak.
Oda se nézek, akármerre járnak
éjjelente.

AZ ÓRÁS

Olyan picike a bolt.
Ha belépsz,
már elfoglaltad
az egész teret.
Ott ül az órás,
olyan ősóreg,
szinte kövület.
Reménykedve néz,
talán nagypapa megbecsült,
hagyományozott óráját
hozták javítani?
A javítás megszűnt fogalom.
A plázákban a forgalom,
ott veszik az új órát,
talán nem is drága,
majd könnyedén dobják a kukába.

Az órás maga sem tudja
miből él.
Ahogy telnek az évek,
már semmit sem remél.
A picinyke boltba
beül reggelente
tesz-vesz, matat,
újra nem is telne.

Néha betipeg egy ősi dáma,
emléket hoz, nem értéket.

A kedves mestert kéri meg,
javítsa, ha még lehet.
Az órasmesternek felcsillan a szeme;
íme a múlt boldog hírnöke.
Öröm ez a munka,
gyönyörűség,
s némi reménység.

Valójában ezért van
még nyitva a bolt.

BÉCSI KERINGŐ

A bécsi keringő.
Bódulat, kábulat.
Ám a zene hamar elhal
s marad az emlék s a bánat.
Óh a test még emlékszik
a forgásra, lendületre,
a hajlás ívére, kezek fonódására,
a zene ritmusára.

Bécsi keringő.
Múlt század.
Mégis!
Maga volt a varázslat!

„JÁR NEKED, MERT MEGÉRDEMLED”

Mégis, mi az,
ami „jár” neked?
No, nem a munkád után.
Arról itt szó sincs.
Valami titkos hatalom
magától eldönti,
a semmi alapján,
pl. micsoda csodakence „jár”,
amitől 50-ből 20-ra
varázsolódnál.
S hogy miért érdemled meg?
Erről szó sem esik.
Nyilván jegyzetelik
titkos jótetteid.

Ha a valóságban létezel,
s nem a marketing bábja vagy,
tudod, hogy kéretlenül
sok minden „kijár”.
Zűr, zavar, fenékbe billentés,
csalárd aljasságok sora.
Hogy ezt érdemled-e?
Persze a válaszod: soha.

A HEGEDŰ

A hegedű tokban pihen
a szekrény tetején.
Sok év múlása s a por
szürkére átfesti szegényt.

Hajdani diákhangversenyek,
élmények, sikerek.
Melléfújnak-e a Háryban
s jókor dobbannak be a dobok...

Aztán otthon, néha
ha az asszony zongorázott...
De a zongora oly régóta néma,
s ezzel a hegedű is elhallgatott.

Jönnek az unokák:
dominál a harci lárma.
A zenekedvelő szintetizátorral
a csendet széjjelvágja
és elragadtatva érdeklődik:
„tetszett?”

A nagyapa ajkán a szeretet-mosoly:
mosolyog, mert szereti az unokát.
Ám belül dúl a gyötrellem:
„Ez a zene(bona) nem nekem
találtatott ki, gyermekem.”
Ezt csak magában, csöndesen.

ŐSZBE FORDULÓ IDŐ

A hajnal már nehézkesen virrad,
már néha köd kúszik a tájra.
A nyársirató pára
vastagon ráül a fákra.

Még nem dobolnak indulót
fejedén a fényes gesztenyék
de a kékködű katángok helyett
lila szalmavirág borítja a réteket.

Várod-e az őszt?
A kékegű, szelíd simogatót?
A fojtóködű, nyirkos esőhozót?
Gyűjtöd-e mécsesed
az esti világra,
a hosszú, beborító,
szorongós homályra?

Ha itt az ősz
a tél majd betoppan
váratlanul az őszi csendbe.
Csilingelő kristálypelyheket
szór vígan mindenbe,
hogy elkápráztasson, áltasson:
túrd a sötétet, a hideget, a fagyot,
mindent, mit a csendes ősz rádhagyott.

A TEREMTÉS RENDJE

Az Isten szúnyogokat teremtett.
Kellett, mert mit egyenek
a kis fecskegyerekek?

De a szúnyogok is esznek,
belőlem falatoznak
zümmögve, kéjesen,
én meg csak lesem, lesem,
hogy csaphatnám agyon
véglegesen.

Az Isten teremtett kezet,
azon meg remek körmöket,
hogy vakarhassam a sebhelyet.
(ami tilos, de a tiltott mindig
jól esett.)

Amikor már véresre
vakartad megadat,
reménykedj az őszben,
a télben, ami hoz havat,
de elviszi a fenébe
a sok csípős bogarat.

A ZENETANÁR

(PANROCH AUGUSZTA EMLÉKÉRE)

Nagyon magas volt,
sukár, csontos,
semmi gömbölydedség.
Hosszú, vékony ujjai
szökelltek, repültek a zongorán.
A zene volt az egész élete.
Nem lett művész:
félénkség, rossz megjelenés.
Tanított a zeneiskolában,
ebből élt.
Szeretett volna barátkozni:
rámosolygott a tanítványokra,
de hiányoztak a mondatok,
melyek másoknak könnyen gördülnek,
– bár semmitmondók.

A háború után
megszűnt az iskola.
Néhány ambiciózus mama
botkezű, botfülű lánykáját
rábízta.
Ebédért tanított,
hisz a pénz semmit sem ért.
Az ebéd – amilyen –
de csak heti három.

A hétből még négy nap maradt...
Olyan törekeny volt, öreg és sovány.

Ebéd helyett magának zongorázott.
Kis kenyérkét majsolt
és nagyon fázott.

Egy ideig szokatlan csend volt nála.
Aztán a rendőrség feltörte az ajtót.

ŐSI MESE

(2019.MÁJUS 29. HAJÓKATASZTRÓFA)

Szöul utcáin
látták a Halált.
Rémülten rohantak:
útlevel, repülő,
messze, messze,
minél messzebb.
Itt a Halál
hullámsírba ringatta őket.
„Ahogy meg van írva”
hümmögte a Halál,
elnézve a virágokat, mécseseket.
„Bár sohasem értettem,
hogyan fogok majd
Budapesten találkozni velük.”

PÁRBESZÉD?

Talán mindannyian
beszélgetünk halottainkkal.
Felidézzük a közös emlékeket,
amiket már csak ő tud meg én,
egyre fakuló élmény.
Néha nehéz helyzetekben
tanácsot szeretnénk kapni,
ha lehet,
de végül magunk döntjük el
az egészet.
Gyakran az üresség, a hiány,
az egyedüllét, a magány.

Azok a meghitt pillanatok,
amikor a barátaimmal vagyok
a csöndben,
amikor kérdezek, de meg is felelem.
(furcsa párbeszéd, úgy hiszem)

Kérdések, de a válaszok sehol.
Soha senki nekem nem válaszol.

A SZARVASKŐI HÍD

A híd, mi egykoron
Borsodot s Hevest összekötötte,
ma is itt áll rendületlenül.
Itt trappolnak a sötét, téli hajnalon
a munkába igyekvők.
Kiknek a híd int búcsút,
és sugározza: „Hazavárlak.”
A hídon indul várostromra
a hétvégi turisták hada;
A hídon sétálunk át
a csobogó patak fölött
a jóillatú nyári esten,
mikor barátainkat látogatjuk
a túlparton.

Fa és kő. Csak anyag?
Tévedsz!
Mint a zászló: kelme, ami lobog.
de a zászló jelkép: mi vagyunk, a nemzet.
A híd is többet jelent:
az összetartozást, a szeretetet.
A híd összeköti az embereket;
így mi, akik itt lakunk,
mi vagyunk Szarvaskő,
s a híd a jelkép:
ez a mi falunk.

AZONOSÍTÁS

Ha netán belefutnék
a szerelmes Balatonomba,
(nyilván elfelejtettem úszni...)
s nekem kellene (saját) hullámat
azonosítani;
csak állnék s nézném (magam)
a nád zöldje közt
a kinyúló kezét,
nézném s mondanám:
„ez nem lehet.
ez nem az én kezem,
ráncos is, erek hálója,
az ízületeknél kicsit csomós...”
(s akkor még nem is
szemrevételeztem
a testem)
És megtagadnám
„ez nem én vagyok!”
s tagadok, tagadok.

Hümmögve állnának körülöttem.
(„végtére is a saját teste,
csak megismeri...”)

Vagy talán mégse?

FOLYAMOK

A nagy folyók, mint a Duna
országokon át hömpölyögnek,
megéneklük a környező népek
költői, írói a fenségeset.
A Tisza is ihletett:
ahogy az Alföldön átfolyt
Petőfi nagy szerelme lett.

Nálunk csak az Eger patakocska
csörgedez a falun át
amit bárki által lábal,
ha éppen arra vág.
Olvadáskor bezzeg
jól megduzzasztja magát,
hogyan mutassa: nincs gát,
mely útját állhatná.
Sőt kiárad, gőgösen fenyegetve
az országutat, netán el is öntve.
Eltökélt csalánok őrködnek a partján
míg bujósckázva, kanyarogva
Eger városába ér.

Ott hidacskák alatt villózik a fénybe.
Meggyőződése,
ő a város ékessége.

A HADFI

A nővére konyhájában élt.
Régi, nagy konyha,
a sarokban ágya,
függönnyel elrekesztve.
Reggeltől napestig
az asztalnál ült.
Nővére elérakta az ételt.
Beszélt is hozzá,
amikor ketten voltak.
Unokahugai, öccsei
születtek, cseperedtek, felnőttek.
Szinte észre sem vették.
Nem beszélt csak magában
mormogott valamit.
Senki sem tudta,
mit gondol, mit érez,
mit ért meg környezetéből.
„Légnyomást kapott Szegény”
bólogattak a szomszédok résztvevőn.

Buda ostromakor
a többiekkel együtt ült
a sötét pincében.
Reszketett és sírt.
Nővére letörölte könnyeit.

Túljárt már a hetvenen
mikor átaludta magát
talán valami jobb létbe.

Hosszú élete volt,
ám valójában alig élt húsz évet.

A háború 18-ban
nem ért véget...

A KLÓN

(B. STREISAND KLÓN KUTYÁI)

Óh Duncan, drága Duncan
annyira hiányzol!
De milyen lennél te klónkutyának?
Nem a szőröd, a füled állása,
az egész testi valód a fontos.
De te lennél-e?
Az egyéniséged; szereteted,
odafigyelésed, odaadásod.

Mit tudnak klónozni?
Téged? A lelkedet
tudnák-e vajon?
Mert, ha van nekem
a megfoghatatlan, a kimutathatatlan,
a léleknek nevezett,
akkor az van neked is.

Látod, rögtön a nagy kérdések:
agyhalálommal megszűnök lenni,
vagy az ugynevezett lélek
tovalebeg az űrbe.
Haláloddal te is megszűntél
egészen,
vagy valami ismeretlen
kutyamenyországban
vársz rám, mint mindig.

Ki tudja?

Bottyán Judit
(Mészáros Judit)
(1933 -)

Budán lakott,
angol-magyar-történelem
szakos
tanárként a Toldy Ferenc
Gimnáziumban tanított
nyugdíjazásáig.

Jelenleg Szarvaskön
él kutyáival
és macskáival.

Megjelent kötetei:
Bottyán Judit: Versek (2016)
Bottyán Judit versei (2017)
Bottyán Judit: Ante mortem
(2018)